

BJÖRK, BETULA VERRUCOSA EHRH.

Ett frö till ekosed

■ Vad har egentligen dagens miljöproblem med andlighet att göra? Kan man kalla Asatron och Seden för en "ekologisk andlighet"? Och bör Sveriges

Asatrosamfund ägna sig åt aktiv miljökamp, eller är det bäst att skilja på andlighet och politik?

Sidan 6

Fem råd om vardagssed

■ Hur får en modern hedning i stadens brus Seden att genomsyra den vanliga grå vardagen. Mimers källa ger fem handfasta råd.

Sidan 4

Nu är det dags för årsmöte!

Sidan 3

Illustration: CHARLIE CHRISTENSEN

Klassiker i pratbubblor

■ Mimers källa ger tips på böcker och har bland annat läst Röde Orm i serieformat.

Sidan 11

Freja och Loke in på topplistan!

Sidan 12

Ord förande

Ur kaos skapas ordning

Under året som gått har jag märkt en förändring bland sedfolk. Först, efter krisen, var många arga och besvikna, men sedan lugnade det ner sig. Nu möter jag allt oftare hedningar med både tålmod, samarbetsvilja och framtidstro.

Jag tror Seden i Sverige just nu går in i en ny fas, en fas där olika organisationer är öppna för samarbete igen, men på lika villkor.

Vi har lärt oss mycket under det gångna året, både SAs och andra organisationer som följt våra problem och hur vi har löst dem. Nyckeln hette tålmod och stabilitet. Vi har fortfarande lång väg att gå innan Seden är en naturlig del av vår vardag men vi har kommit en god bit på väg.

Kan vi fortsätta att bygga broar mellan organisationer och hjälpa varandra, dela våra erfarenheter både i och utanför samfundet så kommer det här att gå bra, riktigt bra.

Under året har vi hedningar blivit ödmjukare, försiktigare och mycket klokare.

Efter Årstinget är det dags för mig att lämna över ordförandeskapet till nya krafter. Jag lämnar styrelsen med en stark tro på SAs och Sedens framtid.

Tack för gott samarbete!

KALLE "RUNRISTARE" DAHLBERG

Samfundet behöver en kontaktperson på din ort!

SAs söker medlemmar som vill vara kontaktpersoner i sitt närområde.

Din uppgift blir att välkomna nya medlemmar till SAs och att vara deras länk till styrelsen. Kanske bildas en grupp med lokala aktiviteter tack vara dig som kontaktperson och kanske är det just ni som lägger grunden till ett lokalt godeord där ni bor.

Du behöver inte vara expert på Seden för att bli kontaktperson, det viktiga är att du är intresserad av att lyssna och samtala med personer på hemorten som har samma intresse som du.

Om det här låter intressant kontaktar du **Henrik Hallgren** på Tfn: 0739-846106 eller e-post: henrikhallgren@hotmail.com

Sveriges Asatrusamfund | Styrelse: Ordförande: Kalle Dahlberg (kalle@runristare.se), Kassör: Ellinor André (ellinor@runristare.se), Sekreterare: Annika Greek (annika.greek@chello.se), Henrik Hallgren (henrikhallgren@hotmail.com), Kent Brattehag (brattskeggr@hotmail.com) | **Redaktion Mimers källa**: Fredrik Granlund, Gäst Ulvhed Yens Wahlgren (mimerskalla@hotmail.com). Ansvarig utgivare: Kalle Dahlberg.

Årsting 2005

■ Var med och påverka Sveriges Asatrosamfunds framtida inriktning och styrelse! Årstinget är samfundets högsta beslutande organ som utser styrelsen och förtroendepersoner. På årstinget slås också beslut och inriktning för samfundet fast och medlemmar kan ställa frågor och väcka motioner i frågor man tycker är viktiga för verksamheten och Sedens utveckling.

Tid för årstinget:

3 april 2005, klockan 13.00

Plats för årstinget:

**Dalslandsgatan 2
Stockholm Södermalm**

Väl mött!

Vårblot 2005

■ Vid millennieskiftet infördes en ny tradition bland hedningar i Sverige – ett stort vårblot vid påsk. De första åren höll SAs i blotet, förra året var det Idavallen och i år är det Bifrostfolket som upprätthåller traditionen och står som värdforening och bjuder in till Vår/Segeberlot på påskdagen.

Blotet är öppet för alla, men vill du vara med och arrangera eller hjälpa till vid blotet så kontakta Bifrostfolket på bifrostfolket@passagen.se.

Platsen för blotet är Östra högen (Odinshögen) vid Uppsala högar. Det är första gången blotet har fått tillstånd att äga rum på en av högarna.

Riksantikvarieämbetet (RAÄ) kommer att göra en vetenskaplig analys av högen före och efter blotet för att se om det har blivit slitningar på högen.

Tid för Vårblotet:

27 mars 2005, klockan 13.00

(samling 12.30)

Plats:

**Östra högen (Odinshögen)
Gamla Uppsala**

Väl mött!

Hunden är en drake

■ Sveriges Asatrosamfunds symbol har ofta skämtsamt och kärleksfullt kallats "runhunden", men hunden är faktiskt en drake!

Symbolen skapades av vår nygamle ordförande Kalle "Runristare" Dahlberg 1994 som en drake som vaktar över samfundet och dess medlemmar.

Likt drakar på gamla runstenar som alltid är fjättrade till stenen är SAs drake fjättrad i sina egna slingor. Att binda draken ansågs nödvändigt för att få kontroll över dess krafter och för att få draken att agera som väktare och beskyddare.

Draken är förmodligen den mest universella av mytiska figurer och återfinns i de flesta kulturer. I västvärlden symboliserar draken de fyra elementen: den bodde djupt ner i jorden eller i vatten och flög genom luften sprutandes eld.

I myter uppträder draken mycket ofta som skattväktare, men kan också vakta kungar eller hela länder. Eller ett asatrosamfund!

Populär nätdebatt

■ SAS debattsida på nätet tycks inte ha minskat i popularitet. Det senaste året finns 249.906 träffar registrerade och då räknar vi enbart 11 och en tredjedels månad då statistiken för februari i skrivandets inte är helt klar. Detta innebär att debattsidan laddas ungefär 720 gånger per dygn. Var med du också och bidra till diskussionen genom ett besök på www.asatrosamfundet.se

Sed i vardagen fem råd på vägen

Många är definitionerna av vad "att leva i sed" egentligen innebär. Vissa så kallat asatroende verkar i första hand vara intresserade av de stora och omvälvande gudamötena, extatiska och utlevande trumresor, galdrar och teatraliska blot. Andra trosfränder verkar betona den gårdsnära seden – att brygga sitt mjöd, läsa sagorna och kanske hantverka då och då.

Visst är det så att vi alla har olika behov och det kanske är det som är det fina med seden – att man kan välja och vraka lite som man vill. Själv saknar jag dock ofta i samtal med trosfränder den "lilla" vardagsandligheten och vill därför komma med lite inspiration baserat på mina egna erfarenheter och på mitt eget liv.

Grundläggande för mig är att vardagsandligheten skall vara praktiskt genomförbar för oss som lever vanliga "moderna" liv och kanske inte bor på landsbygden. En annan viktig aspekt är att de ceremonier och ritualer som omfattas av min vardagsandlighet skall vara meningsfulla. Det senare kanske är en självklarhet, men tyvärr tycker jag att man allt för ofta möter trosfränder som lägger mer vikt vid formen än innehållet. Att genomföra en snygg och välregisserad ceremoni blir viktigare än att fylla den samma med ett meningsfullt innehåll. En variant på detta förhållningssätt är att vara så noga med att göra just så som man tror att förfäderna gjorde på vikingatiden, bronsålder eller under någon annan svunnen epok att man helt och hållet tappar perspektivet och glömmar bort "här och nu".

Här följer fem handfasta råd för den moderna sedanhängaren:

MÖT VÄRLDARNA VARJE DAG. Hitta de små ceremonierna som passar just dig och just ditt liv. Kanske känns det bra att hälsa den uppgående solen, tända ett ljus och utbrista i ett "Hell Sunna" det första man gör på morgonen samtidigt som du drar ett djupt andetag och ber

att makterna skall följa en även denna dag.

Kanske passar det dig bättre att avsluta dagen med att kura skymning tillsammans med dina nära och kära varje kväll. Eller kanske fungerar det bättre att ta en promenad i tystnad, stillhet och ensamhet under lunchen då du passar på att ta in världen och kommunicera med makterna omkring dig.

Har du barn så rekommenderar jag dig att bjuda in dem i en avspänd lek med makterna. Kanske ska ni tillsammans dra ner rullgardinen när det är dags för den lille att sova och säga god natt till Sunna?

Det viktiga är att du hittar det som passar din rytm och som betyder något i ditt liv. Makterna är alltid med oss och vi kan välja att förhålla oss passivt till dem eller att interagera med dem. Anknut till världarnas och livets ständiga cirkelrörelser, gör samma sak varje dag eller varje vecka på samma tid och du har snart en andlig karta som kan binda samman ditt liv och skapa meningsfullhet.

SKAFFA EN HARG. En god vän till mig har låtit bygga en stor vacker harg på sin tomt. Denna Harg fungerar som blotplats, meditationsplats eller bara som en plats att samlas kring. Dessutom kan man begrava saker som man vill lägga bakom sig i sin Harg – lönebeskedet från det där jobbet man blev uppsagd från, fotot på kvinnan som krossade ens hjärta eller passerkortet till jobbet man pensionerat sig ifrån.

Har man ingen tomt kan man skaffa en inomhusharg där man samlar små stenar och kompletterar med en blotskål, några ljus och kanske en vacker gudabild. Där kan man sedan

Tre kastanjer blotade vid Torshargen.

Bild: GÅST ULVHED

förrätta sina vardagsblot. Jag har i de lägenheter jag bott alltid haft ett husaltare eller en inomhusharg och det har givit mig mycket.

GE PLATS FÖR FÖRFÄDERNA. Bjud in dina förfäder och förmödrar. Avsett en plats i ditt hem där foton av avlidna nära och kära anvisas en plats. Tala med dem, bjud in dem till familjemåltiderna, var tillsammans med dem och du kommer snart märka att de verkligen finns där.

FINN DINA KRAFTPLATSER. Hitta en eller flera kraftplatser nära ditt hem. Oftast behöver man inte leta särskilt länge innan platserna kommer till en. Det skall vara platser som är lätta att ta sig till, kanske på vägen hem från bussen eller tunnelbanan. Hur som helst skall du ha en rimlig möjlighet att passera förbi när du har behov eller när det är dags att fira något av de större bloten. Bygg dig ett vi på denna plats där du kan möta makterna.

LEV NÄRA ”DE SMÅ”. Min erfarenhet av interaktion med småfolket är mycket positiv. ”De små” finns nästan överallt, jag har haft småfolk i alla mina lägenheter, och finns de inte går de oftast att ”locka in” i ditt hem.

Det första du skall göra är att känna efter, vilka är det som lever här sida vid sida med mig och min familj? Nästa steg är att börja kommunicera med dem, prata, ge dem en gåva då och då och försök komma fram till vad dom vill och hur ni ska kunna leva tillsammans på bästa sätt.

En enkel iakttagelse är att de oftast är mycket tacksamma att kommunicera med. De känner

sig ofta lite bortglömda och undanskuffade och blir glada om någon tar dem på allvar efter alla dessa år.

I min familj har vi ärvt en fin gammal tradition av hustruns mormor och det är att ge fina blanka slantar till småfolket genom att helt enkelt med en enkel bön lägga dem i lägenhetens tomtehorn (som i vårt fall är beläget bakom en högtalare i vardagsrummet). Detta skall enligt den gamla kvinnan skänka lycka och rikedom, hur det är med den saken vet jag inte, men helt klart blir de små glada.

Vi har också märkt att småfolket tycker om ordning och reda. Därför har vi börjat städa vår lägenhet tillsammans med dem varje vecka. Efter avklarad noggrann städning tänder vi ljus i alla rum och tackar småfolket och hoppas att de är nöjda. Sedan sitter vi ner tillsammans och känner in lägenheten, makterna och universum ett tag. Människor som kommer hem till oss efter en sådan städning brukar ofta kommentera den härliga och lätta känslan i vårt hem. Att förvandla städningen från ett måste till en helig handling är nog bland det bästa jag gjort!

Detta var fem enkla och konkreta råd till hur man kan få in mer sed och en djupare mening i vardagen. Dessa fem fungerar för mig och baseras på min praktiska erfarenhet – därmed inte sagt att de passar för alla.

Det viktigaste är kanske trots allt att komma ihåg att makterna alltid finns omkring oss och att det alltid finns både möjlighet och anledning att helighålla livet. Det finns så mycket potentiellt andligt djup i den ”grå” vardagen långt bortom den stora extasen. 🍄

Miljökrisens andliga rot

Forn Sed – en ekologisk andlighet

Vad har egentligen dagens miljöproblem med andlighet och göra? Kan man kalla Asatron och Seden för en "ekologisk andlighet"? Och bör Sveriges Asatrosamfund ägna sig åt aktiv miljökamp, eller är det bäst att skilja på andlighet och politik? Det är några av de frågor HENRIK HALLGREN funderar över i denna artikel.

En del vill se vår tids miljöproblem som enbart en teknisk fråga. Det enda som då anses behövas för att lösa miljöproblemen är ny, effektiv, miljövänlig teknik. Frågan är om ett sådant sätt att se på saken verkligen är tillräckligt. Det finns mycket som tyder på att den ekologiska krisen har sina rötter på ett djupare plan. Det handlar om värderingar, världsbild och andlighet.

I dag lever vi i den rika världen med en livsstil som är ohållbar. Om alla människor i världen skulle leva som vi svenskar gör idag skulle det behövas kanske 3-4 jordklot till. Industrisamhället har lett till att vi förstör jorden och naturen i en grad som saknar motstycke i historien. I industrialismens världsbild är naturen endast en resurs för att tillfredsställa människans begär. Vetenskap och teknik har som mål att göra människan till härskare över naturen. Detta uttrycktes klart av 1600-talets tänkare som Rene Descartes och Francis Bacon.

Tidigare hade naturen i folklig sed och tro setts som befolkad av magiska krafter och väsen. Man hade en samverkan med naturens väsen och

rådare i sina dagliga liv. Det var makter man både fruktade och vördade. Med industrialismen blev världen "avförtrollad". Livets magi förjagades. Universum sågs nu som en gigantisk maskin eller ett urverk som fungerade i enlighet med matematiska, mekaniska lagar.

VÄRLDENS TROLLDOMSGLANS och andliga dimension försvann. Men man fann då ett annat sätt att försöka tillfredsställa människors andliga behov. Genom konsumtion. Efter andra världskriget sände marknadsanalytikern Victor Lebow ut ett budskap till det amerikanska folket:

"Vår enormt produktiva ekonomi ...kräver att konsumtion upphöjs till livsstil, att vi förvandlar inköp och användning av varor till ritualer, att vi söker vår andliga tillfredsställelse, vår jagt-tillfredsställelse, i konsumtion...Ting behöver konsumeras, brännas upp, slitas ut, bytas ut och slängas bort i en ständigt ökande takt."

Människor skall alltså finna sin nya andlighet och livsmening i ökad konsumtion. Konsumismen blev (tillsammans med nationalismen och framstegstanken) en ersättare för förlorade

meningssammanhang. Istället för naturens helighet och trolldom så var det konsumtionen som fick ett nästan magiskt skimmer över sig. Konsumismen innebär att man förvandlar hela världen till objekt för konsumtion. Allting kan bli konsumtionsobjekt på marknaden - växter, djur, människor, sex, kärlek, naturupplevelser, kunskap, forminnen. Att *ha* blir viktigare än att *vara*. I konsumtionen är det "det nya" som har en trolldomsglans. Det är den senaste konsumtionsprodukten som skall göra oss till hela, lyckliga människor. Vi känner frihet när vi väljer mellan olika produkter att konsumera, och denna frihet ger en känsla av välbehag.

Eller? Kan konsumismen verkligen fylla människors behov av andlighet? Det verkar inte så. Många studier har visat att efter att ha tillfredsställt vissa grundläggande behov, så leder inte konsumtion alls till mer lycka. Tvärtom. Det verkar som att konsumtionen gör oss olyckliga, missnöjda, rastlösa. Konsumismen kräver att vi ständigt skall önska oss mer. Att vi aldrig skall vara nöjda med vad vi är och har. Så snart vi köpt en produkt så tenderar dess trolldomsglans blekna bort och vi måste återigen ge oss på jakt efter den i något skyltfönster. Konsumismen är som en form av hetsättning där vi konsumerar för att döva andra, djupare existentiella behov. Konsumtion är alltså inte bara ett ekologiskt problem utan också ett andligt.

SKULLE DÅ MER andlighet kunna vara lösningen på hur vi kan minska konsumtionen och därmed skapa ett ekologiskt hållbart samhälle? Är andlighet svaret på den ekologiska krisen?

Ja och nej. Andlighet kan visa sig vara en viktig del av lösningen, men det förutsätter att det är en *ekologisk andlighet*. En del religioner har en direkt fientlig inställning till naturen. Där har man skapat en dualism, en motsättning, mellan andlighet och natur. Människan ses då ofta som placerad mellan den "höga, rena, okroppsliga, andliga världen" och "den låga, orena, djuriska,

syndiga naturen/kroppen". Dessa former av andlighet ser naturen bara som ett hinder för människan att uppnå det eftertraktade andliga tillståndet.

Så om andlighet skall kunna vara en del av en lösning på miljöproblemen så krävs att denna andlighet är en ekologisk form av andlighet. Jag

skulle vilja beskriva en ekologisk andlighet utifrån tre kriterier. En ekologisk andlighet är:

1. en andlighet som ser jorden och naturen som helig och som ser alla levande varelser som värda hänsyn och respekt.
2. en andlighet där människan inte ses som avskuren från naturen eller som naturens härskare, utan som en del av den ekologiska helheten.
3. en andlighet där naturen inte ses som ett hinder för ett andligt liv, utan att vi istället i naturen finner andlig tillit, kraft, visdom och vägledning.

KAN DÅ DEN FORNA SEDEN sägas vara en form av ekologisk andlighet? Jag kan inte svara självklart "ja" på frågan. Allt beror på hur man tolkar och förstår sin religion och sin Sed. Däremot tror jag att Seden har stor *potential* till att vara en ekologisk andlighet. Vi kan välja

att lyfta fram de i riklig mängd förekommande symboler, myter och traditioner som bejakar ett ekologiskt perspektiv. Jag ger några exempel:

TRÄDET YGGDRASIL. Istället för industrialismens mekaniska föreställning om kosmos som en maskin eller ett urverk så kan vi lyfta fram Sedens bild av kosmos som ett träd – levande och växande. Världarnas träd. Livets träd. En bild av hur allting hänger samman. Ekofilosofen Warwick Fox har föreslagit just trädet som en symbol för den ekologiska insikten om livets enhet. Intressant är också att inte bara ekologin utan också den sk. "nya fysiken" presenterar en bild av världen som har likheter med Yggdrasil: Universum som en dynamisk, växande helhet.

Teckning: JOHN BAUER, 1909

Varna de små innan du fäller träd eller häller ut varmt vatten. En nog så viktig del av en ekologisk andlighet.

NATURENS GUDOMLIGHET. Gudarnas krafter är naturens krafter. Människor och djur, gudar och natur, bildar en enhet och en helhet. Allt är sammanvävt. Det gudomliga är immanent i naturen och i människan. Naturen får mänsklig gestalt i naturväsen och gudafigurer. Djuren kopplas till gudar. Människorna har *fylogjor* i djurgestalt. Människan är skapad utifrån trädstammar (Ask och Embla) enligt skapelsemyten. Förfäderna lever i bergen och i landskapet. Allt detta innebär en förståelse av att det inte finns någon motsättning eller några skarpa gränser mellan gud, människa och natur.

GUDARNA - LIVETS FÖRNYARE. Inom ekologin talar man ibland om ekosystemen som allt levandes livmoder. Ekosystemen är basen och "roten" till allt liv. De utgör den livsuppehållande och förnyande kapaciteten i de naturliga systemen som allt levande är beroende av. Källan till livets återhämtning och förnyelse. Att frambringa livet på nytt är något som hela tiden framträder i myterna. Särimner och de fallna krigarna som återuppstår i Valhall. Iduns äpplen som förnygrar och förnyar gudarna gång på gång. Tors hammare som väcker bockarna Tanngnjost och Tanngrise till liv efter varje måltid. Gudarna manifesterar livets förnyelse. Deras krafter verkar i och genom ekosystemen. Att vörda ekosystemen är att vörda gudarna. Tors bockar blir dock skadade när deras ben bryts och mörgen sugts ut. Likaså blir ekosystemen skadade

när vi inte bara lever av dess frukter utan också "suger mörgen ur dem". Formeln *Ars ok fridar* innebär en hyllning just till äringen och den gudomliga livsförnyande förmågan.

EKOLOGISKT VARSAMMA SEDER OCH BRUK. Inom den folkliga traditionen finns det många seder och bruk som uttrycker en hänsyn och respekt för naturen och dess väsen. Det kan handla om att varna "de små under jorden" innan man kastar ut hett vatten på backen. Det kan handla om att skogshuggaren skall knacka tre gånger på trädstammen innan han hugger ned trädet så att dess väsen skall ha tid att flytta. Det kan handla om att man inte skall jaga mer djur eller fiska mer fisk än man behöver, för då vredgar man skogsrädet respektive sjörädet. Alla dessa seder uttrycker en omsorg om naturen och bidrog säkert till att samhället inte urarmade det ekologiska systemet.

Detta var några dimensioner av Seden som kan främja en ekologisk andlighet. Det finns givetvis många fler exempel på hur Sedens myter, symboler och traditioner ligger i linje med ett ekologiskt förhållningssätt. Tydligt är dock att det finns en stark potential för Seden att kunna kallas för en ekologisk andlighet. Många som söker sig till Seden idag gör det ju också ofta för att de tycker de kan finna en andlighet som är mer livs- och naturbejakande än den vi är uppvuxna med.

Seden kan alltså vara ett andligt alternativ till konsumismen. Industrisamhällets *konsumtion*

står i motsättning till Sedens *relation*. En relation bygger på en känsla av gemenskap och ett personligt möte, medan konsumtionen gör världen till objekt. Att leva med Sed innebär att ingå i relation till världen. En relation som bygger på respekt och trofasthet. Detta ligger långt från konsumtions samhällens slit-och-släng-mentalitet där naturen framställs som en maskin eller ett råmaterial ur vilken vi skall utvinna "nyttigheter". På så sätt så blir Seden och Asatron samhällskritisk och politisk. Andlighet är politik. Men miljöproblemen försvinner inte för att vi *tänker* annorlunda. De försvinner bara om vi *handlar* annorlunda. En genuin ekologisk andlighet måste också utmytna i ett konkret engagemang för miljön. Som individer kan vi ta ansvar genom att leva så ekologiskt skonsamt som möjligt. Köpa KRAV-märkt mat, köra mindre bil, eller vad det nu kan vara. Vi kan också utnyttja vårt demokratiska system genom att låta det ekologiska perspektivet vara viktigt när vi väljer vilket parti vi vill lägga vår röst på. Vi kan engagera oss i miljöorganisationer som Greenpeace eller Miljöförbundet Jordens vänner.

MEN SAMTIDIGT TROR jag att Seden kan ha en mer direkt koppling till miljöengagemanget. I vår kultur försöker vi ofta dela upp tillvaron i olika fack. Andlighet skall då inte sammanblandas med politik. Jag håller med om detta synsätt såtillvida att jag inte vill ha någon form av teokrati (samhällsstyre utifrån en religion). Men därmed inte sagt att religiösa rörelser inte bör blanda sig i vad som händer i världen. Miljöjournalisten Ann Danaiya Usher har beskrivit en Thailändsk buddistisk ceremoni som utspelade sig i skogen och där man offrade blommor och blad. Detta låter ju inte olikt våra Blot. Men det som var spännande är i vilket sammanhang denna ceremoni utfördes. Ceremonin som hette *Phithii buad ton mai* eller "trädinigningsceremonin" består bland annat av att man lindar in de äldsta träden med remsor av saffransfärgat tyg, samma tyg som används i de buddistiska munkarnas

dräkter. Ceremonin är relativt ung och skapades som en reaktion på skogsavverkningar. Den upprättades som ett sätt att försvara ekosystemen och de traditionella kulturernas sätt att leva. Det gula tyget har både en inre och en yttre skyddande kraft. Det väcker upp trädets ande från insidan och det signalerar till skogsägare att detta träd kräver respekt. Ceremonin fick stor uppmärksamhet i media och var både en andlig, ekologisk och politisk symbolhandling. Ceremonin har lett till att stora skogsområden i Thailand har skyddats från avverkning. När Ann Danaiya Usher kom till Sverige mötte hon den svenska midommartraditionen och hon undrade varför inte vi använde oss av våra gamla traditioner för att skydda vår miljö. I midsommarfirandet såg hon en ceremoni som hyllar naturen och dess rikedomar, fruktbarheten, ljuset och kärleken. Anknypningen till frågor som ekologi, hållbar utveckling och respekt för livet och de levande systemen syntes självklara för henne. Möjligheterna att bygga en miljökamp utifrån detta var för henne uppenbara.

“Jag tror det är förödande att särskilja vår Sed och andlighet från konkret miljökamp.”

JAG TROR DET ÄR förödande att särskilja vår Sed och andlighet från konkret miljökamp. Det behövs krafter som kämpar för naturens värden utifrån en ekologisk andlighet. Det Sveriges Asatrosamfund och andra religioner baserade på ekologisk andlighet kan bidra med är att koppla dessa frågor till ett symbolspråk och en livsfilosofi som berör människors innersta. Skälen för att bevara natur- och kulturmiljöer, biologisk mångfald, osv, kanske i grunden inte kan förklaras av statistik och "rationell" politik. Kanske handlar bevarandet istället om värden som bäst kan uttryckas genom religionens och poesins språk. Och just genom att vi är ett samfund kan vi mobilisera en kraft som är omöjlig för enstaka individer att uppnå. Om vi som organisation råds att öppet gå ut och ta ställning, om vi undviker att utifrån Sedens tradition och symbolspråk bidra i kampen för jorden och naturen, sviker vi då inte vår ära, vår Sed och vårt ansvar inför alla levande varelser?

Det är **Vår**, gräv där du står

Det finns ett uttryck som heter: Gräv där du står. Alltså påverka där du finns, eller: Sopa framför egen dörr före du sopar framför andras. För mig hör det heliga och det världsiga ihop, ja det är i grund och botten samma sak. Men i så fall, VAD betyder Gräv där du står ur ett andligt perspektiv?

Alla tänker väl genast på Sed/asatro/folketro, och det är självklart rätt. Men finns det något mer? Ja, för mig är det också att vara i fas med årshjulet, alltså att känna och vara närvarande i årstiderna. Är det jul, ja då är det Jul. Håller det på att bli Vår, ja då är man riktigt närvarande i det.

Gräv där du står, kan betyda mer än så. För

mig betyder det också att jag verkligen utgår ifrån vad JAG känner, och vad VI känner, till exempel i familjen. Jag försöker inte uppfinna något, eller spela någon sorts teater, utan jag startar med precis vad jag känner själv. Det är ärlighet och förmågan att lyssna på sig själv, för mig själv.

Sedan låter jag min egen plats och mina egna krav och behov bli min startpunkt för att leta vidare. För att fördjupa, bredda, och göra mer innerligt. Om jag ser det på just detta sätt, VAD är då Våren, och känner jag något behov av att fira den? Och i så fall hur? Kanske kan en mycket gammal vårsång vara en källa för funderingar?

Försång:

*I natt så är det Valborgsnatt.
Och skogen den bär gröner hatt.*

*Här står vi några piltar små.
Så ge oss lite, och låt oss sen gå.*

Nu sätter vi Maj i bondens vägg.

Och kan vi inga pengar få.

Här inne bor en bonde snål.

Nu bör vi mor på golvet gå.

Nu sätter vi Maj i pigans säng.

Nästa år när vi komma igen.

Vår spelman vi ej klandra må.

Nu bör vi träskorna skramla.

Sommaren har vi i vår säck.

Och den som har men ej vill ge.

Vi lyfter på vår gamla hatt.

Alla:

*Maj är välkommen.
Sommaren är ljuvlig för oss alla.*

*Maj är välkommen.
Sommaren är ljuvlig för oss alla.*

Så får vi brännevin och ägg.

Så låt den svarta buteljen gå.

Han äter sill och surer kål.

Hon letar ägg i varje vrå.

Och akta dej väl för grannens dräng.

Så står väl vaggan vid pigans säng.

För att han låter stråken gå.

Och speleman han ramla.

Och vintern har vi jagat väck.

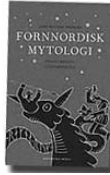
Den önskar vi åt helvete.

Och önskar er alla tack och godnatt.

För orientering i det nordiska kosmos

Fornnordisk mytologi enligt Eddans lärdomsdikter

Lars Magnar Enoksen
Historiska Media

Lars Magnar Enoksen har i sin bok Fornnordisk mytologi nyöversatt flera av Eddans texter. Tyngdpunkten ligger vid den äldsta och mest ursprungliga av Eddans lärdomsdikter Vaftrudnersmål. Just det faktum att boken centreras kring Vaftrudnersmål är extra glädjande då denna text allt för ofta kommit att stå i skuggan av Havamal och Valans spådom. Författarens tolkningar av texterna blottlägger på ett briljant och lättbegripligt sätt de mest centrala elementen i den fornnordiska mytologin.

Boken som är gediget skriven och lättläst rekommenderas starkt till alla som vill tränga djupare in i den Eddiska världsbilden. Den passar mycket bra för nybörjaren som vill orientera sig i det nordiska kosmos såväl som för den mer välbevandrade läsaren som i Enoksens bok får ett bra komplement till andra skrifter. Ett extra plus för att boken finns i pocket.

Lars Magnar Enoksen är inte bara glimabrottare utan också runolog och har under många år studerat runor och vår fornnordiska mytologi. Tidigare finn följande titlar utgivna; Vikingarnas egna ord (2003), Skånska runstenar (1999), Runor – historia, tydning, tolkning (1998) och Lilla runboken (1995).

GÄST ULVHED

Röde Orms resor i fyrfärg och pratbubblor

Röde Orm

Charlie Christensen | Ordfront

Minns ni den svartsynte, svartklädde Arne Anka som skildrade 90-talet med sin bardiskspoesi? Mannen bakom Ankan hette Charlie Christensen och har under några år arbetet med att göra ett serieepos av Frans G Bengtssons klassiker Röde Orm. Första delen kom ut 1999 och fjärde delen avslutade verket förra året.

Det är såklart alltid svårt att ge en klassiker ny form. Och att försöka göra seriealbum av en folkkär bok är dömt att misslyckas. Men jag tycker i och för sig inte att Charlie Christensen misslyckats. Man måste försöka skilja på genrerna och betrakta dem som skilda verk. Filmen Sagan om Ringen och boken är inte det samma, men båda är bra.

Christensen är en mycket skicklig tecknare och miljöerna i serien är vackra och stämningsfulla. Karaktärerna tycker jag är mer ojämnt framställda, ibland livfulla och mustiga och andra gånger kulissartade och pappdockstela. Kanske något förvånande då karaktärerna var den stora styrkan i Arne Anka. Men då Christensen tecknar i en mer naturlig stil tycker jag att han mister i

Teckning: CHARLIE CHRISTENSEN

“Nu hade rakade män börjat komma till Skåne för att predika den kristna läran. De hade mycket att tala om och kvinnor funno det nöjsamt att doppas av främlingar och få en vit särk till skänks. Men snart hade främlingarna ont om särkar, och därför gick det smått med kristnandet . . . ”

uttrycksfullhet i personteckningen.

Mycket av mustigheten och humorn i Röde Orm går igen i serieversionen och jag tycker att serien funkar bra som självständigt verk. Det är en angenäm upplevelse att bli bekant mer Röde Orm som seriefigur också.

YW

Freja och Loke på topplistan

I flera år har de bubblat under strecket och inte lyckats ta sig in på topplistorna. Men 2004 var det dags. Freja och Loke slog igenom på riktigt och tog klivet in på listorna över de 100 vanligaste flick- och pojknamnen!

Jo, än leva de gamla gudarna i våra namntraditioner. Förra året fick 130 små flickor namnet Freja och 103 pojkar namnet Loke enligt Statistiska Centralbyrån (SCB). Det innebär att Freja blev ett av de nya namnen på 100-listan över vanliga flicknamn. Ökningen från 89 Frejor 2003 till 130 året därpå räckte till en 85:e plats på listan.

Loke, också en nykomling på pojknamnslistan, tog en 93:e plats. 103 fick namnet förgående år jämfört med 86 år 2003.

Men alla bäst går det för gudanamnet Saga. Saga plockade placeringar på årets lista och gick upp till 22:dra vanligaste flicknamn från 34:e plats år 2003. Årets klättring på listorna innebar att 545 flickbebarn begåvades med namnet och

att Saga därmed tog in på Siv som leder tabellen över vanligaste gudanamn. Saga ligger tvåa i denna tabell, men kommer inte att kunna ta över tätoppositionen på många år. Siv bärs av 42 436 stolta kvinnor och Saga av 5 772.

I botten av listan hittar vi Hel som endast har två namnar, Heimdall har 5 och Ull 6.

YW

■ Gudanamnens tio-i-topplista

Antal personer som bär respektive förnamn i Sverige

1. **Siv** 42 436
2. **Saga** 5 772
3. **Tor** 4 607
4. **Freja** 1 163
5. **Brage** 552
6. **Loke** 502
7. **Frej** 497 (**Yngve** 19 338)
8. **Oden** 208
9. **Idun** 135
10. **Balder** 107

Källa: SCB

Nätverket Forn Sed två blotlag färre

■ Nätverket Forn Sed som bildades i efterdyningarna av den kaotiska situation som uppstod under SAS förra styrelse tycks ha spruckit. Den 31 januari meddelade en representant för blotlaget Tören att blotlaget kollektivt uteslutits ur nätverket efter vissa meningsskiljaktigheter. Som en konsekvens av uteslutning av Tören valde även blotlaget Bifrostfolket med säte i Stockholm att genom ett enhälligt beslut vid sitt rådsmöte den 1 februari att lämna Nätverket Forn Sed.

Forn Sed består nu av följande fem blotlag: Uma, Umeå, Frigga Godeord, kvinnor i Stockholm, Forn Sed Småland, Regin, Göteborg och Halland samt Sunna, Skåne. Dessutom finns ett "Torsgille" utan geografisk förankring.

⋮ Hugflykt är dött och Lärad fött

■ Hugflykt som en gång bildades som ett blotlag inom SAS har lagts ner och återuppstått som blotlaget Lärad. Det nya namnet skall på ett bättre sätt spegla blotlagets verksamhet och dessutom fånga verksamhetens essens – Lärandet och Växandet. Lärad har en struktur som bygger på ett delat godeskap och ett delat ledarskap.

– Beteckningen Lärad passar bra då ingen av askens världar är oss främmande och då vi närmar oss Tro-Sed-Väg och alla dess aspekter med stor nyfikenhet. Hugflykt var allt för begränsande och kunde tolkas som ett undanträngande av Tron och Seden till förmån för Sejden, säger Gäst Ulvhed.

Lärad har medlemmar i Uppland och Sörmland. Kontakt: mikael.perman@telia.com

**Glöm inte att betala in medlemsavgiften för 2005
så att du säkert får nästa nummer av Mimers källa!**

Postgiro 51 91 25-9